

Compassie

of

Het afscheid van mijn geloof

Wij mensen behoren tot de gewervelde dieren en hebben in onze evolutie onze hersenen van hen geërfd, waarbij het abstractievermogen door de verdere ontwikkeling van de hersenschors flink is toegenomen. Ik beschouw de gewervelde dieren daarom als onze *neven*, met dezelfde vermogens, zij het dat hun abstractievermogen veel kleiner is, afhankelijk van de soort en het bij hen behorende stadium van de ontwikkeling van de hersenschors.

De moderne mens ontstond zo'n twee tot vierhonderdduizend jaar geleden. Deze kon abstract denken, gezien het gebruik van geavanceerde werktuigen als de speer en pijl-en-boog. Een mooie illustratie van dit denken levert het heel korte Bijbelverhaal uit Genesis 2:19-20, waarin Adam het gedierte namen geeft. De mens leefde het grootste deel van die tijd in kleine gemeenschappen van jagers-verzamelaars. Ik denk, dat tijdens dit heel lange tijdsverloop de gezinsstructuur zoals wij die kennen nog niet kon bestaan. Door het door ziekten en ongelukken (onder andere door wilde dieren) veelvuldig vroegtijdig overlijden van de mensen, waaronder de biologische ouders, moesten de leden van de kleine "clans" met zijn allen de zorg voor elkaar verzekeren. Het was dus, denk ik, de groep (clan) en niet het huidige gezin, die de zorg voor het voortbestaan van de kinderen en daarmee van de groep garandeerde. Ons lichaam laat in de bouw en de functie van onze geslachtsorganen nog de sporen zien van de toenmalige prehistorische sociaalseksuele groepsstructuren, zoals bijvoorbeeld de potentie tot het baren van véél kinderen per vrouw gedurende haar korte leven, om de grote sterfte van kinderen en volwassenen te compenseren (een algemeen verschijnsel in de biologie). Hierbij versta ik onder prehistorie de tijd vóór de landbouwrevolutie; dus *niet* wat er na deze revolutie gebeurde.

Pas omstreeks tienduizend jaar geleden vond de mens landbouw en veeteelt uit. Dit hield grosso modo een drastische verandering in van de sociaaleconomische structuur. De hierbij horende sociale basiseenheid kwam nu te bestaan uit het uit ouders en veel kinderen bestaande gezin. Dit werkte als een eenheid in landbouw en veeteelt en diende per gezin over veel grond in eigendom te beschikken. Ik denk dus dat het agrarische gezin als basiseenheid de werkeenheden vormde en dat die toen pas ontstond, evenals het fenomeen van het gezinseigendom. Door de hiermee gepaard gaande afname van de sterftekans groeiden deze basismilieus uit tot grotere menselijke levensgemeenschappen. Deze aggregeerden in dorpen, die uitgroeiden tot nog grotere levensgemeenschappen, als stad en staat.

De overgang naar het landbouwstadium vereiste een drastische verandering van de oude sociale en seksuele structuren. Om deze acceptabel te maken ontstonden de scheppingsverhalen. Van de tijd daarvóór is ons weinig in verhaalvorm doorgegeven. Het verhaal van de ontdekking van het vuur als instrument door Prometheus en dat van het geven van namen aan dieren zijn mijns inziens resten van verhalen uit de oertijd. Scheppingsverhalen gaan volgens mij dus niet over het ontstaan van de mensheid als zodanig, maar begeleiden de invoering van landbouw en veeteelt en de bijbehorende sociale structuren en daarmee het afscheid van de culturen uit de lange prehistorische jager-verzamelaarsfase. De scheppingsverhalen uit de bijbel vormen hiervan een voorbeeld. Landbouw en veeteelt (en de conflicten hiertussen) zijn in de verhalen over Abel en Kain, prominent aanwezig, terwijl het verhaal van de *verdrijving* uit het niet nader omschreven paradijs de jager-verzamelaarsfase definitief afsluit.

Ons abstracte denken is echter ook een tweesnijdend zwaard. Het lukt ons heel aardig de toekomst op vrij korte termijn te voorzien, maar de grote rol die het toeval daarin speelt maakt ons onzeker en angstig. Wij lossen dit op door de een eigen zekerheid te construeren, een geloof, en die voor waar te houden.

De evolutie laat de rol die de onzekerheid, het toeval, in onze ontwikkeling speelt goed zien. Ook in ons huidige bestaan is onzekerheid prominent aanwezig (zie bijvoorbeeld Daniel Kahneman in "Ons feilbare denken", 2011). Zelf werd ik hiermee in de jaren 1958/1959 op directe en indringende wijze geconfronteerd in mijn onderzoek. Mijn opdracht was de werking van zenuwcellen in de hersenschors te onderzoeken. Als voorbereiding begon ik de reeds bekende activiteit van zenuwvezels te bestuderen in levende zenuwen die ik uit, tevoren door vernietiging van de hersenen snel gedode, kikkers haalde. Tot mijn grote verbazing bleken de cellen op een elektrische prikkel op onvoorspelbare wijze te reageren. Dit moest elke onderzoeker hebben gezien. Maar allen dachten klaarblijkelijk dat dit verschijnsel op onvermijdbare toevalsvariaties in de sterkte van de toegediende prikkel berustte. Het was echter eenvoudig te bewijzen dat de zenuwcel zelf dit onvoorspelbare gedrag vertoont. Wanneer het er op aankomt blijkt de cel te gokken. Onze zenuwcellen *gebruiken* het toeval: zij geven prikkels slechts door via een kansproces.

Naderhand bleek mij dat dit proces al in de jaren 1936-39 door een Belg, Charles Pecher, was onderzocht, gepubliceerd en toch werd het vergeten. Naar veel later bleek kwam Pecher korte tijd later, na enkele grote ontdekkingen op medisch gebied te hebben gedaan, op tragische wijze om het leven door een in het begin van de Tweede Wereldoorlog optredende noodlottige samenloop van omstandigheden (Evelyne Cerf, 2011). Geïnteresseerden kunnen op mijn website (www.verveen.eu) meer over deze verbazingwekkende vondst en over het werk van Pecher te weten komen. Elke andere onderzoeker van zenuwcellen moest de onvoorspelbaarheid van het gedrag van zenuwvezels hebben gezien. Dat zij er desondanks geen aandacht aan gaven moet wel komen door onze weerstand tegen het accepteren van de rol die het toeval in ons leven speelt; een diep verankerde "angst voor onzekerheid". Dat zelfs ons brein het toeval gebruikt en dus op statistische basis werkt, kunnen wij maar moeilijk accepteren. Einstein vertolkte deze mening voor ons allen kort en krachtig: "God dobbelt niet". Zie hiervoor ook de inleiding van mijn website www.verveen.eu.

Terug naar het oorspronkelijke verhaal

Geïnteresseerd in de geschiedenis van de wereld in het algemeen, en in die van Europa en speciaal Nederland in het bijzonder, kwam ik al lezend op de hoogte van de verschrikkingen die mijn moederkerken in de 12e tot en met 16e eeuw hadden uitgehaald. [Ter herinnering: De 13e-eeuwse kruistochten tegen de Albigenzen, oorspronkelijk ingesteld door Paus Innocentius (!) III; de kettervervolging als opdracht voor de Dominicanen (Concilie van Toulouse) waarmee de inquisitie start; 1252: de autorisatie van de Dominicanen tot marteling, door Paus Innocentius (!) IV, enz. Kettters werden levend op de brandstapel verbrand, soms met honderden tegelijk (Carcassonne 1210, Montségur 1244). Deze inquisities hebben meerdere eeuwen bestaan. Calvijn, de stichter van mijn eigen moederkerk, de Gereformeerde kerk, ontzag zich ook niet de brandstapel te hanteren om zijn criticus Michael Servet in 1553 om zeep te helpen)].

Op religieuze basis geïnstitueerde martelingen, o.a. het *middeleeuwse* waterboarden en levend verbranden (soms goedgepraat als "loutering van de ziel" voor het hiernamaals [Jesaja 21; 1 Petrus 3 en 4]), zijn in mijn ogen niet met het door Christus bevolen mededogen te rijmen (In

de parabel van de barmhartige Samaritaan [= ongelovige] zegt Jezus tegen de gelovigen [Lucas 10]: "Ga heen en do evenzo"), maar zijn geïnstitutionaliseerd sadisme. Hetzelfde geldt voor christelijke naties van nu, zoals de Verenigde Staten, die ook martelden: zoals het waterboarden en andere martelingen die in het begin van deze eeuw op gezag van de christen Bush, toen president van de USA weer werden ingevoerd.

Beoefenaren van onze zusterreligies, de Islamieten en de Israëli's, ontzien zich vandaag de dag evenmin van marteling en terechtstelling. De slacht van mensen door hen de hals te doorsnijden is een sinds de Algerijnse burgeroorlog geliefde executiewijze. Zo werd het fundamentalistisch offeren van de filmmaker Theo van Gogh op 2 november 2004 in Nederland in het openbaar uitgevoerd.

Naar mijn gevoel lagen de Middeleeuwen met hun afgrijselijke martelingen en executies ver in het verleden, maar door de recente ervaringen van het fundamentalistisch monotheïsme bevinden wij ons er weer middenin.

Onverdoofde slacht.

Mensen zijn gewervelde dieren met een van de gewervelde dieren geërfd zenuwstelsel, dat dus net zo is opgebouwd als bij alle andere gewervelde dieren, mogelijk uitgezonderd de primitieve vissen. Specialisaties komen tot uiting in uitbouw van de desbetreffende delen van de hersenen, bij mensen in de sterke ontwikkeling van de nieuwe hersenschors waardoor wij een voorsprong hebben op taal en werktuiggebruik.

Het slachten van gewervelde dieren (vee en pluimvee) voor onze consumptie vond en vind ik een afschuwelijk karwei, waarbij ik mij als kind en jonge man in de Japanse interneringskampen in de Tweede wereldoorlog en erna troostte met de gedachte dat deze dieren na de halssnede onmiddellijk bewusteloos raakten door het uitvallen van de bloedvoorziening van hun hersenen.

Met het na de dood villen en uitbenen had en heb ik, als gezegd, geen problemen, ook doordat ik dit van jongs af aan was gewend. Naderhand in mijn werk als fysioloog behoorde het doden van dieren ook tot mijn werk, maar hierbij maakte ik altijd gebruik van narcose, of door de dierlijke hypnose toe te passen, waarmee ik hun pijn en stress voorkwam dan wel snel bestreed.

Bij een hartstilstand, of anderszins wegvallen van de bloedstroom zoals bij een goed uitgevoerde halssnede bij de slacht van een mens (van Gogh en andere slachtoffers van fundamentalistisch kelen) of gewerveld dier (koosjere, en goed uitgevoerde halal-slacht) valt het bewustzijn onmiddellijk uit. Dit was tot niet al te lang geleden de algemene overtuiging [1]. Een emeritus hoogleraar klinische neurofysiologie zei het onlangs als volgt [2]: "Bij een goed uitgevoerde halssnede worden tegelijkertijd beide grote halsarteriën en de luchtpijp met slokdarm doorkliefd. Daarmee wordt in één tel de hersencirculatie onderbroken. De bloeddruk wordt gereduceerd tot nul. Het dier is meteen in coma en hersendood."

Nog maar betrekkelijk kort geleden leerde ik echter dat het niet waar is dat het bewustzijn bij het stoppen van de doorbloeding van de hersenen direct uitvalt. Na het stoppen van deze doorbloeding blijkt het bewustzijn nog enkele tientallen seconden tot, bij sommige gewervelde dieren zelfs minuten, helemaal intact te zijn - mens en dier, beiden gewervelde dieren, nemen dan dus alles waar en het denkvermogen van de mens is dan ook nog volledig

werkzaam - om pas daarna in een oogwenk helemaal te verdwijnen. Dit betekent dat dit dier tijdens de slacht alles bewust meemaakt tot het moment dat het bewustzijn wegvalt.

Ik geloofde oorspronkelijk ook in deze snelle uitval van het bewustzijn bij het stoppen van de doorbloeding, tot een vriend en collega arts mij enkele jaren geleden het volgende vertelde: Toen zijn hart werd gedotterd volgde hij het gebeuren op een beeldscherm waarop zijn electrocardiogram was te zien, het "hartfilmpje" over het kloppen van het hart. Op een gegeven ogenblik zag hij tot zijn verbazing dat zijn hart met kloppen ophield. Daarover nadenkend besepte hij dat dit betekende dat zijn hart stilstond. Hij riep dit naar de hem behandelende artsen. Een van hen bedankte hem en gaf hem daarop een stevige dreun op zijn borstkas. Op de monitor was te zien dat zijn hart toen weer begon te kloppen. Tijdens dit alles was en bleef hij volledig bij bewustzijn.

Zijn ervaring leerde mij twee nieuwe feiten:

- dat bij uitval van de doorbloeding van de hersenen het bewustzijn op het hoogste niveau actief blijft en pas na verloop van tijd plotseling uitvalt, en
- dat het bewustzijn tijdens dit uitvallen van de hersencirculatie volledig op hoog niveau intact blijft, dus ook het waarnemingsvermogen.

Wanneer het bewustzijn vervolgens uitvalt gebeurt dit heel snel waardoor de bewegingssturing, de motoriek, plotseling verdwijnt en degene die dit overkomt opeens in elkaar zakt. Dit gebeurt zonder vooraankondiging omdat het eerder opgetreden stoppen van de hartslag niet wordt gevoeld omdat je niet voelt wat er niet is. In sommige gevallen treedt het op tijdens een hartinfarct, waarbij je de beschadiging van de hartspier dan meestal wel voelt, maar het stoppen van het hart – als dat optreedt – natuurlijk weer niet. N.B. Als het hart na een korte stop weer gaat kloppen begint dat met een extra sterke slag, die je daardoor dan wel voelt.

GEDRAG VAN ONZE CHRISTELIJKE INSTITUTIES

Samenvatting: Figuur op blz. 9

- Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding

Op 28-11-2000 aanvaarde de Tweede Kamer het wetsvoorstel over euthanasie met 104 tegen 40 stemmen. Alle christelijke fracties (**CDA, Christen-Unie en SGP**) (benevens de SP) wezen het voorstel en bloc af. Dank zij de overige niet op christelijke grondslag gebaseerde partijen werd de wet aangenomen. De parabel van de barmhartige Samaritaan is dus nog steeds valide en aan Christus' bevel mededogen te betrachten wordt vanuit de monotheïstische instituten geen gevolg gegeven, zulks in tegenstelling tot de meeste niet op christelijke grondslag gebaseerde instituties. De Eerste Kamer nam dit wetsvoorstel aan op 10 april 2001 na hoofdelijke stemming, met 46 stemmen vóór en 28 tegen, waarbij alle christelijke fracties (**CDA, Christen-Unie en SGP**) (benevens de SP) het voorstel en bloc afwezen.

Ook met betrekking tot de gewervelde dieren stellen de christenen zich qua hun institutioneel gedrag kennelijk nog steeds op het door Descartes beleden standpunt dat dieren automaten zijn. Dit houdt in dat de mens geen dier is, een idee dat indertijd moet zijn ontstaan vanuit het geloof dat mens en dier essentieel verschillen en deze dus niet zo onder pijn lijden als wij doen. Ondertussen moet hen op basis van de in de Tweede Kamer gevoerde discussies rond de initiatiefwet onverdoofd slachten bekend zijn geworden dat de onverdoofde rituele slacht neerkomt op het doodmartelen van gewervelde dieren.

- Wet Dieren

In reactie op kamervragen van de Partij voor de Dieren verzocht de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit G. Verburg (CDA) in juli 2007 de Animal Sciences Group van de Wageningse Universiteit om een literatuurstudie te maken over wat er met het welzijn van de dieren gebeurt tijdens het meestal zonder bedwelming uitgevoerde rituele slachten en dit te vergelijken met het normale slachten na bedwelming.

Het door A. Kylstra en B. Lambooy hierover geschreven rapport "Ritueel slachten en het welzijn van dieren" verscheen in September 2008 als Rapport 161 van de genoemde groep. Hun conclusie is dat onbedwelmd slachten nadelig is voor het welzijn van het dier. Let op het eufemisme dat in deze zin inplaats van de term 'marteling' wordt gebruikt.

Desondanks is door (CDA) minister Verburg van het ministerie van LNV (Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit) in het voorstel van de nieuwe Wet Dieren onder artikel 2.10 punt 5 nu toch de *wettelijke toestemming* voor de onverdoofde rituele slacht opgenomen: "Het is toegestaan om dieren zonder voorafgaande bedwelming te doden volgens de israëlitische of de islamitische ritus" (Art. 2.10.5).

Interventies van de Partij voor de Dieren op 2 juni en 26 november over het onverdoofd ritueel slachten hebben dit niet tegen kunnen gaan. Het voorstel van de nieuwe Wet Dieren, dus inclusief het artikel over het toestaan van onverdoofd slachten volgens de israëlitische en de islamitische ritus, werd op 15 december 2009 in de Tweede Kamer door bijna alle partijen goedgekeurd, te weten PvdA, GroenLinks, D66, VVD, **ChristenUnie**, **SGP**, **CDA** en het lid Verdonk.

Begin 2010 kwam ik hiervan op de hoogte en merkte ik dat deze wet nog door de Eerste Kamer moest worden behandeld. Hierop stuurde ik een brief hierover naar de leden van de Eerste Kamer met een kopie naar enkele dagbladen en de Partij voor de Dieren. De dagbladen namen het niet op en de Eerste Kamer reageerde er niet op. Deze keurde de Wet Dieren recentelijk, op 17 mei 2011, goed. Vóór stemden: **SGP**, **ChristenUnie**, **CDA**, wederom en bloc, maar ook: VVD, OSF, D66 en de PvdA.

- Initiatiefwet onverdoofd ritueel slachten

De Partij voor de Dieren stelde ondertussen bij monde van Marianne Thieme een "Initiatiefwet onverdoofd ritueel slachten" op om de onverdoofde slacht te verbieden. Deze wet werd op 28 juni 2011 door de Tweede Kamer aangenomen, waar bij het **CDA**, **de ChristenUnie** en **de SGP** en bloc tegen stemden. Op 13 december 2011 bleek de Eerste Kamer sterk tegen het wetsvoorstel te zijn gekant en vroeg het de Staatssecretaris met een Convenant te komen. Normen en waarden blijken norm- en waardeloos te zijn. Men zwichtte voor de binnen- en buitenlandse druk van de fundamentalistische aanhangers van de andere twee monotheïstische godsdiensten (de Islam en de Joodse religie, wiens in het Convenant aanwezige leden nu dus bewust eisen dat het door hen te nuttigen vlees via de marteldood wordt verkregen).

- Convenant onbedwelmd slachten volgens religieuze riten

Staatssecretaris Bleker (Landbouw, CDA) kwam op dinsdag 5 juni 2012 met het *Convenant onbedwelmd slachten volgens religieuze riten* [3], na zes maanden durende gesprekken met het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap (NIK), het Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO) en de Vereniging van Slachterijen en Vleesverwerkende bedrijven (VSV). Op deze dag hebben de deelnemende partijen het Convenant, deze onderlinge afspraak, ondertekend.

Op 19 juni 2012 verwierp de Eerste Kamer met 51 stemmen tegen en 21 stemmen voor de Initiatiefwet van de Partij voor de Dieren. Vóór stemden alle aanwezige leden van de PVV en de SP plus de drie eenmanspartijen (PvdD, OSF en 50+), en twee van GroenLinks, tégen

stemden alle leden van **CDA, ChristenUnie en SGP** evenals van de VVD en de PvdA, en drie van GroenLinks. Wederom ontbrak het de christelijke partijen aan compassie en steunden zij deze wrede omgang met gewerveld slachtvee.

De belangrijkste zin uit het Convenant is de volgende:

"Binnen een periode van 40 seconden vanaf het moment van het aanbrenge van de halssnede wordt door de slachter getest of het dier het bewustzijn heeft verloren aan de hand van de hierna genoemde indicatoren."

Erna volgen zes indicatoren voor aanwezigheid van het bewustzijn, waarvan op de aanwezigheid van tenminste drie de conclusie volgt dat het dier nog bij bewustzijn is en "wordt het dier onverwijd bedwelmd door middel van een extra ingreep".

Omdat de mens een gewerveld dier is hebben wij met onze hersenen onze waarnemingen van bedreiging en beschadiging van deze dieren geërfd. De zeldzame keren dat wij een snede niet waarnemen door grote concentratie op iets anders kan niet gebruikt worden als argument dat het dier de snee nooit voelt. Voor daaropvolgende sneden zal het bewustzijn, na de schrik volgend op de eerste snee, zich net als bij ons op wat volgt richten en dat voelen. Dit is frequent het geval want het aantal sneden is bij de slacht van runderen gemiddeld drie (koosjere slacht) tot vijf (halal slacht (Kylstra en Lambooj, 2008!). Het pulsen van het bloed op de wond, het inademen van en gevoel van het stikken in het eigen bloed, het ervaren van grote angst als gevolg van de sterke bloeddrukdaling, zullen bij deze dieren dezelfde sensaties oproepen als bij ons. Als mens moet je er niet aan denken dat dit onverdraaglijke lijden de subjectief al heel lange 10 seconden duurt, zeker niet de veertig seconden die nu als (vermoedelijk onwerkzaam) maximum in het Convenant is vastgelegd, en in de praktijk nog langer kan duren.

Het Convenant van de CDA-er Bleker komt neer op het voorschrijven van het wreed behandelen van dieren. Zie hiervoor ook de reactie van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Dierkunde KNMvD van 19-06-2012 [4]. Dit Convenant is, als gezegd, het resultaat van de besprekingen tussen:

een vertegenwoordiger van de regering in de vorm van het christelijke CDA, te weten de staatssecretaris van landbouw, enz.,

vertegenwoordigers van de twee andere monotheïstische groeperingen en een vertegenwoordiger van de vleesverwerkende industrie, dus een eenzijdig gezelschap van belanghebbenden.

Zowel Joodse als Moslim minderheden die wél verdoving bij de rituele slacht accepteren (Kylstra en Lambooj, 2008; KNMvD [4]), zijn kennelijk niet bij dit overleg betrokken geweest, want er is geen minderheidsverklaring toegevoegd.

Voorstanders van verdoofde rituele slacht ontbraken bij mijn weten eveneens bij het overleg over het Convenant.

Voor mij is het onbegrijpelijk dat de gelovigen in de éne Jaweh-God-Allah, nu wetende dat gewervelde dieren hetzelfde ervaren als wij (eigenlijk moet ik deze stelling omdraaien), eisen dat hun oude traditie van slachten ongewijzigd wordt voortgezet; en dat Nederland als staat nu via de interventies van monotheïstische kant deze barbaarse handelwijze, ronduit: het martelen van de dieren, zelfs bij wet accepteert. Kennelijk is deze God niet de naar men zegt liefdevolle god maar de oudtestamentische, wrede, godheid. Van ethisch reveil gesproken! De christelijke normen en waarden hebben hun gruwelijke lijden-loutert inhoud behouden, zo niet: herkregen, en die worden nu toegepast. Het valt nu ook te verwachten dat een hopelijk

nooit komende monotheïstische Kamermeerderheid de euthanasie weer afschaft ten gunste van de loutering van de ziel door het lichamelijke lijden tijdens het stervensproces.

Het is duidelijk dat er van de *drie christelijke partijen* geen mededogen met de ritueel te slachten dieren is te verwachten. Bovendien worden nu die aanhangers van de Islam en de Joodse religie die verdoofde rituele slacht voorstaan en een Nederlandse steun in de rug goed kunnen gebruiken, door ons stevig in de kou gezet.

In vervlogen tijden werd door hen de halssnede ingevoerd als meest humane methode om offer- en slachtvee te doden (J. Thuring, persoonlijke mededeling). Dat strenggelovigen deze traditie niet willen aanpassen terwijl zij nu weten dat deze behandeling zeer dieronvriendelijk is en weten dat er nu mogelijkheden zijn verdoving toe te passen zonder de essentie van de rituele vorm aan te tasten, doet mij het ergste vrezen. Het toppunt van cynisme is dat er nu onder de tegenstemmende politieke partijen een partij is die compassie zegt na te streven.

Met dit al is in Nederland via de Wet Dieren de onverdoofde slacht, en daarmee in mijn ogen het martelen van gewervelde dieren, zelfs *bij wet* toegestaan.

De monotheïstische religies hebben door dit alles zo'n afkeer bij mij opgewekt dat ik mij niet langer als een beoefenaar/gedoger/lid van en stemmer op instituties die één god aanhangen op kan en wil stellen.

De consequentie hiervan was dat ik mij recent, op 27 januari 2012, uit heb doen schrijven als lid van de kerkelijke gemeenschap waar ik stond ingeschreven, hetgeen op 7 mei 2012 werd geëffectueerd.

* * *

Van sterrenstof ben ik gemaakt en tot sterrenstof zal ik wekeren.
(Parafraze naar Genesis 3:19)

* * *

Noot:

Er zijn drie goede methoden om het bewustzijn vóór de eigenlijke slacht uit te schakelen:
- Een harde klap op de kop zorgt voor een instantane uitschakeling van het bewustzijn, langdurig genoeg om de eigenlijke slacht snel uit te voeren vóór het bewustzijn terugkeert.

Uit deze illustraties volgt dat deze methode al in de middeleeuwen bekend was (linker plaat) en later ook in Nederland bij de varkensslacht werd gebruikt (rechter plaat) [5].

- De tweede methode is de narcose met gebruikmaking van de *lichaamseigen* stoffen koolzuurgas (CO₂) en zuurstof (O₂). Ik gebruikte deze bij het doden van muizen en ratten die ik als dood prooidier aan mijn boa's voerde. Hierbij stroomde ik een mengsel van 60 volume% koolzuurgas en 40 volume% zuurstof in de bak waarin zij als groep leefden. Ik verstoorde hen niet door dieren uit de bak en groep te halen, wat extra stress veroorzaakt. Zij vielen dan binnen de minuut in slaap zonder enig teken van onrust of benauwdheid te tonen, waarna ik overging op 15 minuten zuiver koolzuurgas, waarop hun ademhaling geleidelijk wegviel en zij dood bleken te zijn. Het kan zijn dat bij andere dieren andere gasverhoudingen en tijdsduren optimaal zijn. Nu gebruik ik gekochte diepvriesratten die door een zware klap op de kop op slag zijn gedood, een klap die zó heftig is dat het bot van de schedel breekt (schedelbasisfractuur met hersenschudding). Daarop is een beetje bloed uit de neus gevloeid, een zeker teken voor de forse schedelbasisfractuur, dat met name na ontdoeien weer zichtbaar wordt.
- Tenslotte is ook de derde methode met behulp van reversibele elektrische bedwelming vooraf, goed bruikbaar (Kylstra en Lambooij, 2008).

Referenties

Cerf, Evelynne, 2011. *Mon père Charles Pecher. L'homme de sciences, 1913 - 1941*. Didier Devillez Éditeur.

Kylstra, A en B. Lambooij, 2008. Ritueel slachten en het welzijn van dieren. Een literatuurstudie. Rapport 161, Animal Sciences Group, Wageningen UR.

Thuring, J. Uit diens e-mail van 5 juli 2012:

"een buurvolk (Hettieten) van de bewoners van het land van Kanaän die zich later Joden zijn gaan noemen, hebben zo'n vier duizend jaar geleden het harden van ijzer uitgevonden (wetenschappelijk bewezen door archeologen). Bijbel exegeten verklaren dat zo'n 3500 jaar gelden de eerste teksten van de Pentateuch/Bijbel op papier werden gezet en eigenlijk standaard verhalen betreffen die leefden onder de rondzwervende Bedoeïenen in die streek/midden oosten. Ergo, Jahweh heeft niet het mes uitgevonden om zijn uitverkoren volk kosher te kunnen laten slachten maar het uitverkoren volk had/heeft veel respect voor dieren (blijkt ook uit andere teksten) en heeft daarom deze "nieuwe" techniek als voorschrift opgenomen als alternatief voor het wrede en spannende wurgen of stenigen van slachtdieren. Een culturele daad en... destijds state of the art."

[1] Zo staat in een moderne voorlichtingssite over hartziekten uit 2009 (vertaald)
 "Wanneer het hart stopt met pompen, stoppen ook de bloedstroom en de ademhaling . . . Individuen verliezen onmiddellijk het bewustzijn." ("When the heart stops pumping, blood flow and spontaneous breathing (respiration) also stop . . . Individuals lose consciousness immediately.")
<http://www.mdguidelines.com/cardiac-arrest/definition>

[2] H.A.C. Kamphuisen. *Joods ritueel slachten is allerbeste slachtmethode*. Brief: Woensdag 20 april 2011, Sectie: Overig, Pagina: 16.
<http://archieff.nrc.nl/index.php/2011/April/20/Overig/16/Joods+ritueel+slachten+is+allerbeste+slachtmethode>

[3] <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/convenanten/2012/06/05/convenant-onbedwelmd-slachten-volgens-religieuze-riten.html>

[4] <http://www.knmvd.nl/nieuwsberichten/website/2012/juni/convenant-ritueel-slachten-nauwelijks-een-verbetering-voor-dierenwelzijn>

Compassie Stemmingen Eerste en Tweede Kamer

Wets- voorstel	Wet Levens- beëin diging		Wet Dieren Vóór onverdoofde RS* tegen onverdoofde RS*		Wet Thieme tegen onverdoofde RS*	
	2e Kamer	1e Kamer	2e Kamer	1e Kamer	2e Kamer	1e Kamer
Kamer	2e Kamer	1e Kamer	2e Kamer	1e Kamer	2e Kamer	1e Kamer
datum	28-11-2000	10-4-2001	15-12-2009	17-5-2011	28-6-2011	19-6-2012
Hoofdelijke stemming	ja		nee		ja	

PARTIJEN:

CDA	tegen	tegen	voor	voor	tegen	tegen
RPF/GPV/ChristenUnie	****tegen	tegen	voor	voor	tegen	tegen
SGP	tegen	tegen	voor	voor	tegen	tegen
PVV					voor	voor
VVD	voor	voor	voor	voor	voor	tegen
D66	voor	voor	voor	voor	voor	tegen
PvdDieren			tegen	tegen	voor	voor
GroenLinks	voor	voor	tegen	tegen	voor	voor/tegen**
PVDA	voor	voor	voor	voor	voor	tegen
SP	tegen	tegen	tegen	tegen	voor	voor
eenmans- fracties)				***voor		****voor

Rode opvulling: géén compassie

Groene opvulling: compassie: voor euthanasie en tegen **onverdoofde** rituele slacht

Zwarte opvulling: nog niet als partij bestaand dan wel in de desbetreffende Kamer vertegenwoordigd

Wet toetsing **levensbeëindiging** op verzoek en hulp bij zelfdoding

Wet Thieme: Voorstel van **wet** van het lid **Thieme**

* RS = Rituele Slacht

** **GroenLinks met 2 stemmen vóór, 3 stemmen tegen**

*** OSF (Onafhankelijke Senaatsfractie)

**** OSF en 50+

*****RPF (Reformatorische Politieke Federatie) fuseerde op 11 maart 2001 met het GPV (Gereformeerd Politiek Verbond) in de ChristenUnie.

PvdDieren vanaf 22 januari 2003 in de Tweede Kamer; vanaf 12-6-2007 in de Eerste Kamer (1 lid, N.K. Kofferman)

PVV in Tweede Kamer 9 juni 2010, vanaf 7 juni 2011 in de Eerste Kamer